



# ★ DIKTATOREN ★

## EN MUSIKALSK OG TRAGI-KOMISK DUKKEFORESTILLING FOR DE 4-8 ÅRIGE OM EN LILLE TYRAN

De seneste par har et par markante storpolitiske skikkelser gjort sig særligt bemærket ved at bruge deres magt på ubehagelig diktatorisk vis. Det er sket før i historien, og det vil (desværre nok) ske igen. Alligevel må man hver gang undres over, hvad der skaber den slags mennesker, og hvordan der skabes grobund for den slags adfærd. Det er en problematik, der giver anledning til større eksistentielle og etiske spørgsmål og overvejelser om, hvordan vi interagerer med hinanden – både i det store politiske billede, men også i de helt små dagligdags relationer.

Diktatorens væsen og ageren rummer mange alvorlige aspekter, men trods sin dødelige, farlige alvor - også mange muligheder for komik. Tænk fx på Putins alt for lange bord og for store møbler eller Donald Trumps hårtot og klovneagtige gestik. Således har klovnene og narrene i årtusinder spejlet vores magthavere og hjulpet os med at sætte de ting vi ikke begriber i et humoristisk perspektiv.

Der findes diktatorer i mange sammenhænge. Hvem bestemmer legen i børnehaven, hvem servicerer hvem i familien, og hvordan bliver man egentlig diktator? Er det en magt, man kan tage eller give – og kan man egentlig kommandere sig til venskab eller kærlighed? Ulf Stark har skrevet en fantastisk rammende børnebog om en lille diktator, der på alle måder rammer disse spørgsmål både subtilt og poetisk og ikke mindst i børnehøjde med masser af overbygning til de voksne. Vi har fået lov til at dramatisere historien for de 4- 8 årige og deres voksne på Anemonen, hvor vi har samlet et yderst kompetent, kunstnerisk hold og arbejdet på en projektbeskrivelse, der skal blive til en forestilling til februar 2023. Et tilskud til denne produktion, vil med garanti give et reflektorisk kunstnerisk rum for vores børns forståelse for relationer – både de nære og de større, så der er god grobund for undren og eksistentielle samtaler i familien, børnehaven og skolen bagefter.

**”Der er meget at tænke på, når man er en diktator. Han tænker på sig selv. Han sidder i pudehjørnet og tænker. Og øver sig i at vifte med ørerne. Han vil være den bedste til det!”**

*Uddrag fra Diktatoren af Ulf Stark*



### En magtfuld mini-diktator

Ulf Starks humoristiske børnebog ”Diktatoren” fra 2012, er en moderne, syret men poetisk hverdagsfortælling om en lille diktator, der gerne vil bestemme ALT, men til sidst erfarer at han ikke kan kommandere sig til venskab.

*Diktatoren har folk til at gøre det meste for sig. Han bliver madet, han får børstet sine tænder, han får læst bøger højt - men han vil kun høre den, der handler om ham selv og hvor fantastisk han er. Han har privatchauffør, som kører ham til MINisteriet. Der tager personalet imod hans jakke, og han øver sig i at skrive sit navn, for det skal en diktator kunne. Når han befaler sig selv at sove, må han adlyde, men helt så let går det ikke, når han befaler pigen Sille at blive hans ven. Hun vil hellere følges med en abe end diktatoren, siger hun. Så diktatoren beslutter, at næste dag vil han være en abe.*

### Aktuel & eviggyldig tematik

Diktatoren er en topaktuel børnebog med stærk grafisk gennemslagskraft, der passer perfekt til en musikalsk, vild, poetisk og komisk iscenesættelse på Anemonens scene.

I nutidens stærkt individualiserede samfund hvor fokus ofte ligger på den enkeltes præstationer, rammer tematikken i historien plet og spidder på kærlig vis en af vor tids pædagogiske udfordringer: *curlingforældre* og små *tyraner*. Forestillingen er samfundssatire i børnehøjde. Den lille diktator har nemlig et problem med manglende empati og social dannelse, at få venner og indgå i et ligeværdigt fællesskab. Man kan ikke kommandere andre til at føle noget bestemt eller tvinge dem til at være venner med en. Men hvad skal der så til for at blive venner med den, man kan lide?

Diktatoren iscenesættes som en dukke, som både børn og voksne kan spejle sig i og grine af. For uanset alder kender vi nok alle til en tyran eller to. For at tydeliggøre det samfundssatiriske element i børnehøjde, vil vi igennem dukke-diktatoren lege med et barns imitation af de voksne magthaveres gestik og måde at tale på, så det bliver en naiv og komisk imitation af virkeligheden. Vi vil undersøge og indflette små referencer fra den voksenpolitiske populærkultur, men også fra den berømte scene fra Charles Chaplin's Diktatoren, hvor Chaplin danser med en jordklode.

Forestillingen bæres igennem af et nærværende og konstant tilstedeværende lydbillede, der både udgør musiske kompositioner, men også skaber rummet i form af rumskabende lydeffekter.

### **Et foranderligt visuelt udtryk**

Iscenesættelsen bliver til i en moderne udgave af det klassisk illusionistiske dukketeater i kæmpe format, med snoretræk og flade papkulisser, der kan køres ind og ud og op og ned igen. Med inspiration fra det collageprægede, naivistiske og grafisk stærke univers fra bogen, og med mulighed for totalskift i tid og sted via snoretræk og skinner, holdes de enkelte scener i hver deres stil og udtryk. En scene foregår fx i spraglet collagestil, en anden i skarpe klare pangfarver og en tredje i natur-realistisk print. Også lysmæssige sceneskift tages i brug, når diktatoren fx skal sove og *"bestiller nogle stjerner og en måne på himlen"*, og der sænkes mange små lysdioder ned fra loftet som skaber et uendeligt nattehimmel-rum af lysende stjerner. I *"Den store pudekrig"* kastes et hav af puder med grafiske print ind på scenegulvet.

Hovedpersonen, Diktatoren, er en dukke i børnestørrelse, der ligner et hvilket som helst barn, men ikklædes ikoniske diktatortræk i form af fx et elastikovorskæg, en trump-frisure eller bare iscenesættes ved alt for store møbler omkring sig. De øvrige roller, Mor & Far og Sille spilles af de tre dukkeførere, der alle går ind og ud af rollerne, mens koreografisk elegant skiftes og samarbejder om at føre dukken. Det vil blive et spil i spillet at opleve hvordan man kan være i tvivl om, om dukkeførerne fører dukken eller dukken fører dukkeførerne. Jf. diktatortematikken og hvad man kan kommandere sig til. De andre børn i børnehaven, fugle og objekter iscenesættes med et understøttende lydunivers, der vil være bærende for hele forestillingen. Musikeren vil være med under hele prøveperioden, hvor det underlæggende musikalske univers skabes sammen med dukken og iscenesættelsen.

Interaktionen mellem dukker og skuespillere er med til at forstærke dynamikken i sceneudtrykket og forstørre det komiske i Diktatoren som karakter, men er også med til at skabe ømhed og poesi gennem forestillingen som giver os den nødvendige mulighed for empatisk indlevelse i hovedpersonen, Diktatorens liv. Hvem bestemmer over hvem? Hvem dirigerer hvem?

### **Kunstnerisk team og metode**

Forestillingen arbejdes frem i en *'devised theater proces'*, hvor materialet til forestillingen skabes på baggrund af improvisationer. Processen er kollektiv og hvert enkelt sceniske element (scenografi, dukker/objekter, lyd, tekst, musik og skuespillere) er lige vigtige i formidlingen af tema og historie.

**Rolf Søborg Hansen** vil med sin mangeårige erfaring og sit indgående kendskab til målgruppen og dukketeatrets virkemidler, iscenesætte det skabte materiale. Dukkemager **Katrine Karlsen** vil, med hendes særegne evne til at balancere det naturalistisk naive og det humoristisk groteske, skabe en diktator-dukke, som både børn og voksne kan genkende sig selv i. Komponist **Thomas Dinesen** vil med sin evne til at skabe fængende, smukke kompositioner og humoristiske lydcollager, komponere ny musik og hyper-realistiske lydtæpper for at skærpe sanseligheden og fornemmelsen af reelle steder undervejs i forestillingen. De 3 dukkeførere/skuespillere, **Pernille Nedergaard Haugesen, Tea Rønne og Bo Carlsson**, har alle mange års erfaring med dukketeater fra bl.a. Bådteatret, Marionetteatret i Kgs. have, Det lille Teater og DR. **Lea Burrows** skaber en levende scenografi der, underbygger historien med leg med størrelsesproportioner og farverige referencer til bogens poetiske, grafiske fremstilling i et stilistisk skarpt univers.

### **Projektperiode, spilleperiode og publikum samt formidling**

Produktionsperiode: d. 9 jan.- 22. feb 2022 i eksterne, lejede prøvelokaler på Folketeatret og senere på Anemonen  
Spilleperiode: d. 22. feb. -26. mar. 2022 på Anemonens scene. Der spilles mellem 10 og 12 forestillinger om ugen for blandet publikum: Skoler, daginstitutioner i hverdagene og familiepublikum i weekenderne. Der arbejdes, foruden almindelig billetformidling, målrettet på outreach i forbindelse med *"sprogstimulerende forløb"* med børnehaver i København/Husum/Tingbjerg og partnerskaber med udvalgte Københavnske skoler under *"Anemonens*

Scenekunstscole". Det er ønsket at give Diktatoren et "længere" liv, blandt andet med en genopsætning på Anemonen i kommende sæsoner og gerne som gæstespil på andre teatre i Danmark – vi er pt i dialog med Limfjordsteatret og Filuren i Århus om et samarbejde inklusiv undervisningsforløb. Anemonen er en del af det københavnske formidlingsfællesskab, Scenit og Teaterbilletter der supplerer og understøtter vores forestillinger. Anemonen er et teater, der hele tiden rækker ud til nye målgrupper og arbejder dynamisk med publikumsudvikling med stort fokus på styrkelse af PR og målrettet kommunikation. Blandt andet som deltagende i Applaus' kurser og netværksmøder.

### Anemonen

På Anemonen mødes børn og familier på tværs af generationer og kulturer i scenekunstopplevelsen. Her præsenteres det velkendte, men i særdeleshed også den nyskabende scenekunst i trygge rammer. Og som et vigtigt led i fødekæden og teaterlandskabet er scenekunsthuset en uundværlig, aktiv bidragsyder til København som en "ung by" med et alsidigt Kultur- og fritidsliv med et indhold, der taler til, og afspejler en divers befolkningssammensætning. Anemonen har 28.000 besøgende om året fra København, oplandet og resten af Danmark.

Anemonen er midt i en levende, kunstnerisk udvikling efter et gennemgribende kunstnerisk og administrativt generationsskifte i 2017, og udvikler sig løbende med nye satsninger – både på målgrupper og i nye samarbejder og partnerskaber. Diktatoren er i den forbindelse en videreudvikling af et forudgående vellykket samarbejde med Tea Rønne om forestillingen, Slut Starut, der blev finansieret af Statens kunstfond i 2018. Med Diktatoren tages der igen fat i et samfundsaktuelt emne, der kan spejle det at være barn i en moderne verden, og på humoristisk vis synliggøres en problematik i børnehøjde. Det scenekunstneriske mål er her at modernisere dukketeatrets visuelle virkemidler i et musikalsk univers, så det vækker genklang hos målgruppen.



### Økonomi

Anemonen er et lille storbyteater, der modtager driftsstøtte fra Københavns Kommune, der akkurat dækker driften, men desværre ikke kunsten. Det betyder, at Anemonen skal finde finansiering til sin kerneydelse – at producere scenekunst, via andre kanaler.

*Diktatoren. Fra første workshopdag med en skitse af dukken. På billedet ses i øvrigt dukkemager Katrine Karlsen og performer, Pernille Nedergaard Haugesen sammen med første skitse til diktatordukken.*